

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการออกแบบและพัฒนากระเป๋าจากเศษผ้า โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรที่ศึกษา

๓.๑.๑ ประชากร แบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และประชาชนและนักศึกษาสาขาการออกแบบที่สนใจผลิตภัณฑ์

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Area) โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มผู้ผลิต คือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านต้นไฉ้ก (คำขาว) จำนวน ๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวที่มีการนำเศษผ้ามาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆเช่น กระเป๋า ที่รองหม้อ เป็นต้น และนักศึกษาสาขาการออกแบบที่สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน ๑๐๐ คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การออกแบบและพัฒนากระเป๋าจากเศษผ้า ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปและรูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านต้นไฉ้ก (คำขาว) ดังนี้

- ๑.๑.๑ ชื่อกลุ่ม
- ๑.๑.๒ ที่ตั้งกลุ่ม
- ๑.๑.๓ ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม
- ๑.๑.๔ ประธานกลุ่ม
- ๑.๑.๕ จำนวนสมาชิกกลุ่ม
- ๑.๑.๖ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
- ๑.๑.๗ ความต้องการในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า

๑.๒ ข้อมูลทั่วไปในการทำผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า เอกลักษณ์ และขั้นตอนในการทำ ศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสารและเว็บไซต์ ดังนี้

๑.๒.๑ ความหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้า

๑.๒.๒ วัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการทำ

๑.๓ แนวความคิดและกระบวนการในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนา

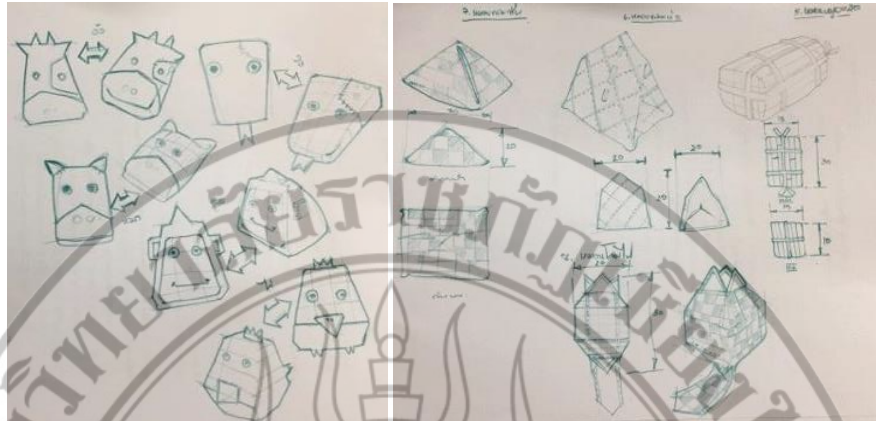
หลังจากที่ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เศษผ้าในครั้งนี้ กำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เศษผ้าให้มีความทันสมัย สวยงาม และมีเอกลักษณ์ จากการที่ได้สอบถามความต้องการด้านรูปแบบจากสมาชิกกลุ่มพบว่า สมาชิกต้องการเอกลักษณ์ที่เป็นรูปทรงและรูปแบบของสัตว์ และมีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง แต่ยังคงคุณค่าเอกลักษณ์ของงานเศษผ้าอยู่ ผู้วิจัยจึงนำรูปร่างของสัตว์ชนิดต่างและ ๑๒ นักษัตร ซึ่งมีลักษณะที่สวยงามที่เหมาะสมกับกลุ่มสตรีและสามารถขึ้นรูปได้ในกลุ่มเอง

หลังจากที่ได้ข้อสรุปเพื่อการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์เศษผ้าโดยใช้รูปทรงและรูปแบบของสัตว์และวัฒนธรรมทางล้านนา ผู้วิจัยได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และประมวลความคิดจากข้อมูลที่รวบรวมออกแบบและร่างแบบตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๕๐ แบบ โดยเริ่มจากการออกแบบก่อนจะนำไปขึ้นรูปทรง หลังจากนั้นให้สมาชิกกลุ่มได้คัดเลือกรูปแบบ กำหนดสีเพื่อให้สอดคล้องกับงานผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่

ภาพที่ ๓.๑ แบบร่างผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าโดยแนวคิดจากสัตว์

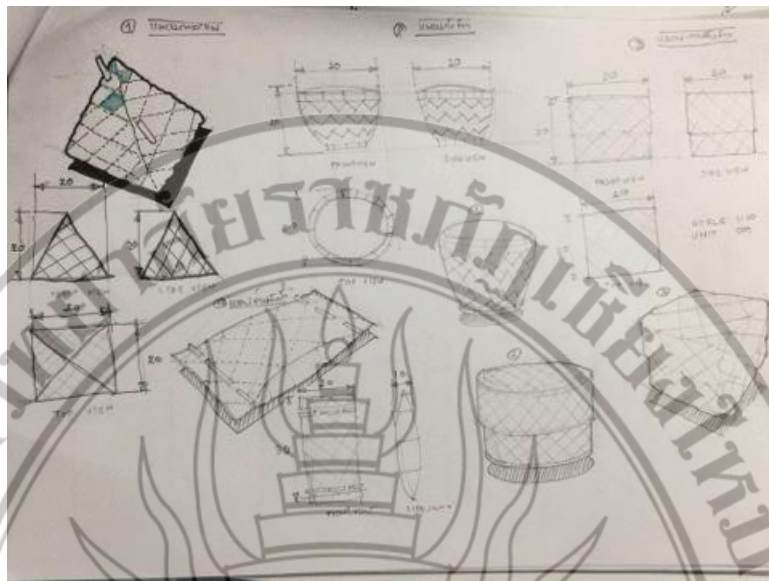
ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓.๒ แบบร่างผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าโดยแนวคิดจากสัตว์และวิถีของชีวิตล้านนาเช่น ขนมห่อใบตอง, ขนมหี้น, ห่อหมวยอ, โคมไฟล้านนาเป็นต้น
ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓.๓ แบบร่างผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าโดยแนวคิดจากสัตว์
ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓.๔ แบบร่างผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าโดยแนวคิดจากวิถีชีวิตล้านนาเช่น กระบุงข้าว, กระด้บข้าว
เหนียวในรูปแบบต่างๆ

ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

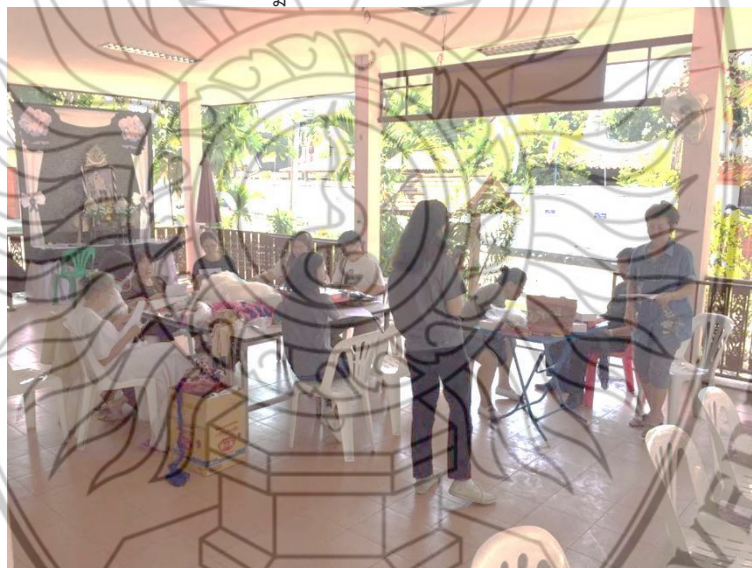
การคัดเลือกแบบ หลังจากที่ได้ออกแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าและหมอนจากเศษผ้าตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๕๐ แบบแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบร่างผลิตภัณฑ์ไปให้กลุ่มคัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสามารถผลิตได้จริง จำนวน ๑๕ แบบ โดยวิธีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่ม จำนวน ๕ คน

ภาพที่ ๓.๕ การลงพื้นที่เพื่อคัดเลือกแบบร่างผลิตภัณฑ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓.๖ การลงพื้นที่เพื่อคัดเลือกแบบร่างผลิตภัณฑ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓.๗ การลงพื้นที่เพื่อคัดเลือกแบบร่างผลิตภัณฑ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ที่มา: เจษฎาพล กิตติพัฒน์วิทย์ (๒๕๖๐)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ โดยมีขั้นตอน ในการสร้าง เครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบผลิตภัณฑ์เฉพาะผ้า ข้อมูลจากบทความ หนังสือ เอกสาร

๒. สร้างแบบสัมภาษณ์ก่อนการออกแบบและพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการของผู้ผลิต, สร้างแบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากเศษผ้าและหมอนรูปทรงต่างๆ

๓. การตรวจคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

แบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากเศษผ้า มีลักษณะข้อคำถามประกอบด้วย ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด
ส่วนที่ ๒ ลักษณะการใช้ผลิตภัณฑ์ คำถามเป็นแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด
ส่วนที่ ๓ ความพึงพอใจของผู้ใช้ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากเศษผ้า และหมอนรูปทรงต่างๆ

ลักษณะคำถามการประเมินค่า ๕ ระดับคือ

๕	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจและมีความเหมาะสมมากที่สุด
๔	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจและมีความเหมาะสมมาก
๓	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจและมีความเหมาะสมปานกลาง
๒	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจและมีความเหมาะสมน้อย
๑	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจและมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์, การตอบแบบสอบถาม
๒. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาทำการพัฒนาวิเคราะห์ แล้วหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อ คำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศ อายุ สถานภาพการทำงาน วุฒิการศึกษา อายุการทำงาน คำนวณหาค่าความถี่และร้อยละ

ส่วนที่ ๒ ลักษณะการใช้ผลิตภัณฑ์ มีจุดประสงค์ในการจัดทำขึ้นเองตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค คำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ ๓ ลักษณะความพึงพอใจการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากเศษผ้า เช่น ด้านความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย ด้านราคา คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ ๔ ลักษณะการแนะนำหรือปัญหาในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าเศษผ้า และหมอน และอุปกรณ์ในการผลิต คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่าง และแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน ๑๐๐ ฉบับ ได้รับคืน ๑๐๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ % ของแบบสอบถามทั้งหมด

ข้อมูลในส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ เมื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ยแล้วตีความหมายได้ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	\bar{X}	๔.๕๑ - ๕.๐๐	เท่ากับ	มากที่สุด
ระดับคะแนนเฉลี่ย	\bar{X}	๓.๕๑ - ๔.๕๐	เท่ากับ	มาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย	\bar{X}	๒.๕๑ - ๓.๕๐	เท่ากับ	ปานกลาง
ระดับคะแนนเฉลี่ย	\bar{X}	๑.๕๑ - ๒.๕๐	เท่ากับ	น้อย
ระดับคะแนนเฉลี่ย	\bar{X}	๐.๐๐ - ๑.๕๐	เท่ากับ	น้อยที่สุด